

מסורת הש"ס

שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא

ו.

עין משפט
נר מצוה

בא א מ"י פ"ו מ"ה
שאלה וקדוה הלכה
א פה עין פה טעם
ח"מ פ"י (ל"ט ע"פ)
ו(פ"י) לה טעם:
בא ב טעם ח"מ פ"י
טעם:
ל ג ד מ"י פ"ו מ"ה
טעם וטעם הלכה י
ו(פ"י) נהגות ומ"מ טו
ש"ע ח"מ פ"י קל פ"י
ח:
לא ה מ"י ש"ס ה' י
טעם ש"ס טעם:
לב ו מ"י ש"ס ה' י
טעם ש"ס טעם:
לג ז מ"י פ"ט הלכות
מכירה ה' א פה
עין פ"ט טעם י"ד פ"י
נח טעם י:
לד ח מ"י פ"ו מ"ה
פ"ח ה' כ פה
עין קל טעם ש"ס
טעם י:

רבינו חננאל

והא דאמר רב נחמן ג'
שבועות משביעין אותו
כ"י הוא כ"י הנחל קמא
ואיכ"ל פ"י איכ"ל מספ
שבועות ולא פ"י מספ
מפנה מאי טעמא מספ
אפשר בחזרה: שבוע' לא
אפשר בחזרה: כ"י ר'
יורה חקא א' בפניו מהו
כ"י ח"י כ"י כ"י כ"י כ"י
אדוקין בה אבל אם היה
יבא מתחת יד אחד
המפנה: ופ"י חקא
במאי עסקין דאמר לקמן
שניה אדוקין בה ואפ"ר
לחור ריבא הוא דלפניו לה
ואולו והדרי כ"י חפ"ס לה
הר מנהן וטעין דאורי' לי
ואמר לי שקלא דירך היא,
ואירך טעין אגורה לה
דאמר' ליה עד השתא
חשדת ליה בגולן וטעין
כלה דירי הוא ואחא הוא
והפ"ס בהראי וטעין בה
והשתא אמרה אגורה ליה
בלא סהרי שקרא אנת.
אי בעית הימא לעולם
דאחו לקמן כי חפ"ס לה
הר אירך מסרין סוכי
דאמר' אפילו סוכות
דאמר' מסרין המוטל בספק
חולקין בלא שבועה מודה
סוכות דסוכא לאו כלום
היא, אם תמצא לומר
חקא א' בפניו מציאין
אותו מידו הקדישה אינה
מקדשת, ואם תמצא
לומר אין מציאין אותה
מידו הקדישה מקדשת.
הקדישה בלא חקא מהו
מי אמר' כיון דאמר סר
אמירתו לגבוה כמסירתו
דמי או דלמא השתא מיהא
הא לא חקא. ח"י כ"י כ"י

משביעין אותו. לשאלו מודה במקצת: נימא מינו. דמעין פניו לכפור
הכל ללא לשממתי נעו ומשד לשבועה: שנים נשבעים. גבי
חזוני על פנקסו וקשה לי אמאי שבה לממתי דשבועות ומייתי לה
מכרימא: נימא מינו. כיון דמד מיניהו דלי חשד אממונא: שלש

שבועות משביעין אותו. לשומר חנם
שטען נגנבה: שלש שלשים כ"י יד.
לעשות מלאכה דלי שלש כ"י יד הו
גולן עליה ומיחייב בלוגסיה ואפילו
נאנסה דשומיה היא קיימא ודדיה
היא: נימא. גבי שבועה שאינה
ברשותי מינו דחשד אממונא שמה
ברשותיה הוא וכופר כה חשד נמי
לשבועתא: אכ"י אמר. טעמא דממתי
לא דבר יומן דלי הוה חשד לן
הולין ותוקף נטילת מכירו חנם הוה
לן חשד לשבועה אלף חיישין שמה
מלוה ישנה יס לו עליו על ז' ומכיר
ז' ששמה ויכסור זו והולך ותוקף
נטילתו ונשבע שיש לו כה דמי מליה
ועלית ז' שלו דהא אפי' גלימא דעל
כתפיה שעבד ליה: אי כ"י. אמאי
רמו עליה שבועה כיון דלי לא הו
עליה לא הו חפ"ס כה: נשקלה בלא
שבועה. לגבות מלוה שלו: ולא פ"י
מספ מספ. אלף מולד דממונא
פ"י ומאן דלא פ"י חשד נמי
לשבועתא: ספקא אחר. הוילא מיד
מכירו בחוקה ודרי כולה בידו קודם
שנשבע: יולאס מספ ידו של אחד
מספ. יולאס (לנדו) לפני כ"ד מתחת

יד האחד שהוא לנדו אחו כה ולא
מכירו: פ"י. עדיין: דקדשין.
שז' לנדו אחו כה וכל: אלף לאו
כ"י. וכדאוקמינ דשמיך ולנסוף ז' חו:
אפי' לנסוכוס כ"י. כלומר ואלניב
דסומכוס דמיקל בחלוקה ולא מנריך
אפי' שבועה אינטריך ללשמועין
דכנה"ג מודי סומכוס דלפי' שבועה
לא שקיל דהא לאו ממון המוטל בספק
הוא: דסרכא לאו כלום פ"י. ואין
שור שטען לפניך ולא דמי לנמא
עובד כדנה (כ"ק דף מו.). ואפ"ר.
כשילמנו לפשט דמולין אותה מידו
ומלוקין: פקדישה. בלא חקא: אינס
מקודש. דלא אלס הקדישה מתקפה:
כא לא חקא. ואין יכול להקדישה:
מסותא

בלא שבועה מודה סומכוס דסרכא לאו כלום היא אם תמצא לומר תקפה
אחר בפניו מציאין אותה מידו הקדישה אינה מקדשת אם תמצא לומר
תקפה אחר בפניו יאין מציאין אותה מידו הקדישה בלא תקפה מהו כיון
ידאמר מר יאמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט דמי כמאן דתקפה דמי או דלמא
השתא מיהא הא לא תקפה וכתוב יאיש כי יקדיש את ביתו קדש וגו'
ימה ביתו ברשותו יאף כל ברשותו לאפוקי האי דלא ברשותו ת"ש דההיא

הקדישה בלא חקא מהו. ומיירי נמי כיון ששק נשבע שהקדיש ולנסוף הגזר
כו' הוה הקדש מתקפה דכיון ששקן אדורי אורי ליה והוה הקדש ולא דמי לגזל ולא נתיאשו העולים דשמיטין אין יכולין להקדיש
זה לפי שאינו שולח חסדו דכיון ששקן אדורי אורי ליה והוה הקדש ולא דמי לגזל ולא נתיאשו העולים דשמיטין אין יכולין להקדיש
גבי ההוא דליתמי קרי כ"י דלי לא קיימי דמיהו הו קדושות או דלמא הקדש לא הו מתקפה דלמה ילווח כשנזל דכריו ומייתי מההיא
מסותא דהקדיש חד ושקן אירך ומסקנא דלא הו הקדש אלמא שמיטתו איט כהדלס: ויהא חבא דכי תקפה בהן כו'. נראה דהכי
מיכני ליה במסותא כיון דמקדשי היא והוה דינא כל דאלס גבר וכיון דלא תקפה האחד והקדישה כשהיא בידו מתקפה מו לא פקע אפי' חור
מכירו ותקפה ממנו כי הקדישה בלא חקא נמי הו הקדש או דלמא כיון דלפי' גבר האחד אס יכול השני לחזור ולתקופה ממנו וזכה ה"ה
הקדיש בלא חקא לא יחול הקדש כלל כיון דמכירו אס תקפה היה וזכה דלא אלס הקדש מתקפה והשתא אייתי והא האס אס
תקפה

אלא הא דאמר רב נחמן. מימה הא הכא נמי משממתי וי"ל דכך
נחמן מחייב שבועה היסת אפי' היכא שמועו ואמר זה
החפץ שהוא בידך עלי הוא דלא שייך לשממתי וכן פ"י רב האי
גאון משביעין שבועה היסת אקרקעות אע"ג דלא שייך כהו
לשממתי וקשה דכ"י שבועה דרביינס

(דף מ: וש"ס ד"ה לשממתי) משמע דלא
מחייב שבועה היסת אלף חשד
לשממתי דקא פריך אדרבה אין
חשד מעין ומשני דמשממתי וי"ל כיון
דבשאלו עיני משממתי אף כשהוא
עין לא פלוג רבנן אי נמי אקושה
ד"י חיל ספין: דלג"י ר' חייא.
הקשה רש"י אמאי לא מייתי ממתי'
דשבועות וי"ל דע"י ר' חילא שאלה
רבי כדמוכא הוס (דף מ:):

שבועה שלא שיהיה בה די.
פ"י. דלס שלח כה די.
יד אפילו נאנסה מייד וזף על פי
דמסחירה פטור דקמינה בהמפקד
(לקמן דף ס"ה) מ"מ שמה נאנסה קודם
המחירה אלף קשה משלח האומנין
(לקמן דף ס"ה) דקאמר ונשכר לו נשכר
אין רואה הא יס רואה יצא רואה
ופטור והא שמה שלח כה די וי"ל
שיפטור שבועה שנאנסה אף ישבע
שלא שלח כה די אי נמי שלא שלחתי
כה די אינו נשבע אלף ע"י גלגול
שבועה שלא פשעתי כה וכשיש רואה
שנאנסה פטור לגמרי ור"מ מפרש
אפי' ע"י גלגול לא ישבע היכא שהיא
ממה בפניו דאין מגלגלין אלף בדבר
הדומה דלמה י"ל ששלח כה די דדוקא
בשומפין שחלקו ונתחייב שבועה
ממקום אחר מגלגלין משום דמורי
הימא ושבועה שלא שלחתי כה די
מפרש ר"מ שלא אכלה דליתו בכלל
שבועה שלא פשע כה ושאינה ברשותו:

ספק מלוה ישנה יש לו ע"י. וההיא
דמשביעין אותו ג' שבועות
דשמיטת נשבעין וטעלין נמי חיישין
שמה מלוה ישנה יס לו עליו ולכן
אין לפוטרו בלא שבועה וגם לא
יעול בלא שבועה אלף בגולן דלי
וכופר בפקדון אין להכשיר מטעם
שמה ספק מלוה ישנה יס לו עליו:
מבואן אפשר בחזרה. אס לא חסור
יתיר ולא יעכבנו מספק
אלף אין לפרש אס חסור שאינו מייד
לו יתיר אלף אס לא חסור יעכבנו
אע"פ שידע של חסור עוד דל"כ גס
מספק שבועה לא יפרוש:

אגרת ב"ה בלא סהרי. ולית נאמן
כמינו דלי כני אמר תקפה
ממני דמינו במקום עדים הוא:

תורה אור השלם

ו ואיש יד וקדש את
ביתו ויחייב ליה
והעריכו הבית בין טוב
וכן רע באשר ירד
אתו הבית בין וקדש:
ויקרא כו יד

הגהות הגר"א

[א] נמי אלף משקפה אחר
כפ"י. כ"י ויחייב ליה
כשקיל לא מהו רחיה.
רעריכו ויחייב ליה
רמי מוה"ר פ"י ק"מ פ"י
כ"י דלא מוה"ר פ"י ש"ס
דכ"מ (הו"ד):

מוסף רש"י

משביעין אותו שבועה
היסת. כ"י ויחייב ליה
מכמים עליו שבועה. כמו
(שמואל א' כו) אס ה' הסיק
כי (שמואל א' כו) אס ה' הסיק
שמיטתו ממנו נקל להסיק
להיות. וטעמא מפרש
בשבועות (ש"ס) חוקא אין
חלס טעם אכ"י יס לו
כ"י (ע"פ ה' ה') שניהם
נשבעים ונתיאשו מבעל
הבית. דלמא ליה חזני
לן חזני שבועה (שבועות)
ח"מ. שלש שבועות
משביעין אותו. אס
שומר חנם האומר נגנבה
שבועה שלא פשעתי
בה. כמסירתו כמסוכנה,
דלי פשע כה מייד דמכיר
על כל דבר פשע (ב"ב פ"ד).
שבועה שלא שילחתי
בה די. ליתנה כה חקא
לן דלס שלח כה די קמה
ליה ברשותיה. דנשעה גולן
פליה ומיחייב בלוגסין וי"ש
נגניה ואכ"י (ש"ס).

